

1.2.1 Determinantul unei matrice pătratice de ordin cel mult 3, proprietăți

a) Noțiuni teoretice și exemple

1. Determinantul de ordin 2 atașat matricei $A = \begin{pmatrix} a_{11} & a_{12} \\ a_{21} & a_{22} \end{pmatrix}$ este numărul $\det(A) = \begin{vmatrix} a_{11} & a_{12} \\ a_{21} & a_{22} \end{vmatrix} = a_{11} \cdot a_{22} - a_{12} \cdot a_{21}$.

2. Determinantul de ordin 3 atașat matricei

$$A = \begin{pmatrix} a_{11} & a_{12} & a_{13} \\ a_{21} & a_{22} & a_{23} \\ a_{31} & a_{32} & a_{33} \end{pmatrix}$$

este numărul $\det(A) = \begin{vmatrix} a_{11} & a_{12} & a_{13} \\ a_{21} & a_{22} & a_{23} \\ a_{31} & a_{32} & a_{33} \end{vmatrix} = a_{11} \cdot a_{22} \cdot a_{33} + a_{12} \cdot a_{23} \cdot a_{31} + a_{13} \cdot a_{21} \cdot a_{32} - a_{13} \cdot a_{22} \cdot a_{31} - a_{12} \cdot a_{21} \cdot a_{33} - a_{11} \cdot a_{23} \cdot a_{32}$.

Exemple. a) $\begin{vmatrix} 1 & 2 \\ 3 & 4 \end{vmatrix} = 1 \cdot 4 - 2 \cdot 3 = 4 - 6 = -2$.

b) $\begin{vmatrix} 1 & 2 & 3 \\ 4 & 5 & 6 \\ 7 & 8 & 9 \end{vmatrix} = 1 \cdot 5 \cdot 9 + 2 \cdot 6 \cdot 7 + 3 \cdot 4 \cdot 8 - 3 \cdot 5 \cdot 7 - 2 \cdot 4 \cdot 9 - 1 \cdot 6 \cdot 8 = 45 + 84 + 96 - 105 - 72 - 48 = 0$.

3. Proprietăți ale determinantilor

1) $\det(A) = \det({}^t A)$;

2) Dacă adunăm la elementele unei linii (coloane) a unei matrice pătratice elementele altei linii (coloane) înmulțite cu un număr dat, atunci determinantul matricei rezultate este egal cu determinantul matricei inițiale.

3) Dacă înmulțim elementele unei linii (coloane) a unei matrice pătratice cu un număr α se obține o matrice al cărui determinant este egal cu determinantul matricei inițiale înmulțit cu α .

4) Dacă elementele unei linii (coloane) ale unei matrice pătratice au un factor comun, acest factor comun se poate scoate în fața determinantului.

5) Dacă $A = (a_{ij}) \in M_n(\mathbf{C})$ și $a_{ij} = b_{ij} + c_{ij}$, $(\forall) j \in \{1, 2, \dots, n\}$

și i fixat, și dacă B și C sunt matricele obținute din A , înlocuind pe $a_{ij}, j \in \{1, 2, \dots, n\}$ cu b_{ij} respectiv c_{ij} , atunci are loc relația: $\det(A) = \det(B) + \det(C)$.

6) Dacă schimbăm într-o matrice pătratică două linii (coloane) între ele, obținem o matrice al cărui determinant este egal cu opusul determinantului matricei inițiale.

7) Dacă într-o matrice pătratică două linii (coloane) sunt egale sau proporționale, atunci determinantul matricei este egal cu 0.

4. Dezvoltarea unui determinant după o linie sau după o coloană

Definiție. Fiind dată matricea $A = (a_{ij}) \in M_n(\mathbf{C})$ și d_n determinantul de ordin n asociat matricei A , numim **minorul** elementului a_{ij} și-l notăm cu M_{ij} determinantul obținut din d_n eliminând linia i și coloana j .

Notăm $d_{ij} = (-1)^{i+j} M_{ij}$ și-l numim **complementul algebric** al elementului a_{ij} .

Particularizare

a) Pentru $n = 2$, folosind formula determinantului de ordinul 2 obținem $d_2 = a_{11}d_{11} + a_{12}d_{12}$, care reprezintă dezvoltarea determinantului d_2 după linia 1. Asemănător se obțin dezvoltările determinantului d_2 după linia 2 și după coloanele 1 și 2.

b) Pentru $n = 3$, folosind formula determinantului de 2rdinal 3 obținem $d_3 = a_{11}d_{11} + a_{12}d_{12} + a_{13}d_{13}$, care reprezintă dezvoltarea determinantului d_3 după linia 1. Asemănător se obțin dezvoltările determinantului d_3 după liniile 2 și 3, și după coloanele 1, 2 și 3.

Exemplu. Calculăm determinantul $\Delta = \begin{vmatrix} 1 & 2 & 3 \\ 2 & 1 & 1 \\ 3 & 2 & 2 \end{vmatrix}$ folosind dez-

voltarea după linia 2. Calculăm:

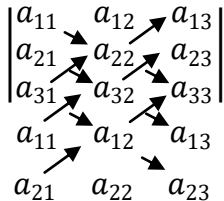
$$d_{21} = (-1)^{2+1} \begin{vmatrix} 2 & 3 \\ 2 & 2 \end{vmatrix} = 2, \quad d_{22} = (-1)^{2+2} \begin{vmatrix} 1 & 3 \\ 3 & 2 \end{vmatrix} = -7,$$

$$d_{23} = (-1)^{2+3} \begin{vmatrix} 1 & 2 \\ 3 & 2 \end{vmatrix} = 4. \text{ Atunci:}$$

$$\Delta = a_{21}d_{21} + a_{22}d_{22} + a_{23}d_{23} = 2 \cdot 2 + 1(-7) + 1 \cdot 4 = 1.$$

5. Regula lui Sarus pentru determinantul de ordin 3 constă în scrierea mai întâi a liniilor determinantului matricei A , apoi dedesubt se

scrie prima linie și apoi a doua linie. Termenii cu plus în dezvoltarea determinantului sunt cei care se obțin prin înmulțirea elementelor în sensul săgeților în jos, iar cei cu minus sunt cei care se obțin prin înmulțirea elementelor în sensul săgeților în sus.

$$\det(A) = \begin{vmatrix} a_{11} & a_{12} & a_{13} \\ a_{21} & a_{22} & a_{23} \\ a_{31} & a_{32} & a_{33} \end{vmatrix} = a_{11} \cdot a_{22} \cdot a_{33} + a_{21} \cdot a_{32} \cdot a_{13} +$$

$$+ a_{31} \cdot a_{12} \cdot a_{23} - a_{31} \cdot a_{22} \cdot a_{13} - a_{11} \cdot a_{32} \cdot a_{23} - a_{21} \cdot a_{12} \cdot a_{33}.$$

Exemplu. Pentru calculul determinantului $\begin{vmatrix} 1 & 2 & 3 \\ 4 & 5 & 6 \\ 7 & 8 & 9 \end{vmatrix}$ scriem:

$$\begin{vmatrix} 1 & 2 & 4 \\ 4 & 0 & 3 \\ 1 & 0 & 5 \end{vmatrix} = 1 \cdot 0 \cdot 5 + 4 \cdot 0 \cdot 4 + 1 \cdot 2 \cdot 3 - 1 \cdot 0 \cdot 4 - 1 \cdot 0 \cdot 3 -$$

$$- 4 \cdot 2 \cdot 5 = 0 + 0 + 6 - 0 - 0 - 40 = -34.$$

b) Probleme rezolvate

1. Calculați determinanții:

a) $\begin{vmatrix} 5 & 4 \\ 2 & 6 \end{vmatrix}$

b) $\begin{vmatrix} a & a+b \\ b & a-b \end{vmatrix}.$

Soluție. a) $\begin{vmatrix} 5 & 4 \\ 2 & 6 \end{vmatrix} = 5 \cdot 6 - 2 \cdot 4 = 30 - 8 = 22.$

b) $\begin{vmatrix} a & a+b \\ b & a-b \end{vmatrix} = a(a-b) - (a+b)b = a^2 - ab - ab - b^2 =$
 $= a^2 - 2ab - b^2.$

2. Rezolvați ecuația $\begin{vmatrix} x & x+1 \\ x+2 & x+3 \end{vmatrix} = 0.$

Soluție. $\begin{vmatrix} x & x+1 \\ x+2 & x+3 \end{vmatrix} = 0 \Rightarrow$

$$\Rightarrow x(x+3) - (x+1)(x+2) = 0 \Rightarrow x^2 + 3x - x^2 - x - 2x -$$

$-2 = 0 \Rightarrow -2 = 0$, fals. Deci ecuația nu are soluții.

3. Dezvoltând după prima linie calculați determinantul:

$$\Delta = \begin{vmatrix} -1 & 2 & 3 \\ 4 & 1 & 1 \\ 1 & 2 & 3 \end{vmatrix}.$$

Soluție. $\Delta = (-1) \cdot (-1)^{1+1} \cdot \begin{vmatrix} 1 & 1 \\ 2 & 3 \end{vmatrix} + 2 \cdot (-1)^{1+2} \cdot \begin{vmatrix} 4 & 1 \\ 1 & 3 \end{vmatrix} + 3 \cdot (-1)^{1+3} \cdot \begin{vmatrix} 4 & 1 \\ 1 & 2 \end{vmatrix} = -1 \cdot (3 - 2) + 2(-1)(12 - 1) + 3(8 - 1) = -1 - 22 + 21 = -2.$

4. Folosind proprietățile determinantilor calculați determinantul:

$$\Delta = \begin{vmatrix} 1 & 2 & 4 \\ 2 & 1 & 1 \\ 3 & 2 & 1 \end{vmatrix}.$$

Soluție. Prima coloană rămâne așa cum este. A doua coloană se obține scăzând din a doua coloană prima coloană înmulțită cu 2. A treia coloană se obține scăzând din a treia coloană prima coloană înmulțită cu 4. Atunci:

$$\Delta = \begin{vmatrix} 1 & 2 - 2 \cdot 1 & 4 - 4 \cdot 1 \\ 2 & 1 - 2 \cdot 2 & 1 - 4 \cdot 2 \\ 3 & 2 - 2 \cdot 3 & 1 - 4 \cdot 3 \end{vmatrix} = \begin{vmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 2 & -3 & -7 \\ 3 & -4 & -11 \end{vmatrix} = \begin{vmatrix} -3 & -7 \\ -4 & -11 \end{vmatrix} = (-3)(-11) - (-7)(-4) = 33 - 28 = 5.$$

5. Rezolvați ecuația: $\begin{vmatrix} x+2 & x & x \\ x & x+2 & x \\ x & x & x+2 \end{vmatrix} = 0.$

Soluție. La linia 1 se adună liniile 2 și 3, iar liniile 2 și 3 rămân așa cum sunt și obținem:

$$\begin{vmatrix} 3x+2 & 3x+2 & 3x+2 \\ x & x+2 & x \\ x & x & x+2 \end{vmatrix} = 0 \Rightarrow (3x+2) \begin{vmatrix} 1 & 1 & 1 \\ x & x+2 & x \\ x & x & x+2 \end{vmatrix} = 0$$

În noul determinant coloana 1 rămâne așa cum este, din coloana 2 se scade coloana 1, din coloana 3 se scade coloana 1 și obținem:

$$(3x+2) \begin{vmatrix} 1 & 1-1 & 1-1 \\ x & x+2-x & x-x \\ x & x-x & x+2-x \end{vmatrix} = 0 \Rightarrow (3x+2) \begin{vmatrix} 1 & 0 & 0 \\ x & 2 & 0 \\ x & 0 & 2 \end{vmatrix} = 0 \Rightarrow (3x+2) \cdot \begin{vmatrix} 2 & 0 \\ 0 & 2 \end{vmatrix} = 0 \Rightarrow 4(3x+2) = 0 \Rightarrow 3x+2 = 0 \Rightarrow$$

$$\Rightarrow x = -\frac{3}{2}.$$

6. Demonstrați că oricare ar fi $a, b, c \in \mathbf{R}$ are loc egalitatea:

$$\begin{vmatrix} 1 & 1 & 1 \\ a & b & c \\ a^2 & b^2 & c^2 \end{vmatrix} = (a-b)(b-c)(c-a)$$

Soluție. Coloana 1 rămâne neschimbată, din coloana 2 se scade coloana 1, iar din coloana 3 se scade coloana 1 și se obține:

$$\begin{aligned} \begin{vmatrix} 1 & 1 & 1 \\ a & b & c \\ a^2 & b^2 & c^2 \end{vmatrix} &= \begin{vmatrix} 1 & 1-1 & 1-1 \\ a & b-a & c-a \\ a^2 & b^2-a^2 & c^2-a^2 \end{vmatrix} = \\ &= \begin{vmatrix} 1 & 0 & 0 \\ a & b-a & c-a \\ a^2 & b^2-a^2 & c^2-a^2 \end{vmatrix} = \begin{vmatrix} b-a & c-a \\ b^2-a^2 & c^2-a^2 \end{vmatrix} = (b-a)(c-a) \\ &\cdot \begin{vmatrix} 1 & 1 \\ b+a & c+a \end{vmatrix} = (b-a)(c-a)(c+a-b-a) = \\ &= (b-a)(c-a)(c-b) = (a-b)(b-c)(c-a). \end{aligned}$$

7. Fără a dezvolta determinantul demonstrează egalitatea:

$$\begin{vmatrix} a-b & a_1-b_1 & a_2-b_2 \\ b-c & b_1-c_1 & b_2-c_2 \\ c-a & c_1-a_1 & c_2-a_2 \end{vmatrix} = 0.$$

Soluție. La linia 1 se adună liniile 2 și 3, iar liniile 2 și 3 rămân neschimbate și obținem:

$$\begin{vmatrix} 0 & 0 & 0 \\ b-c & b_1-c_1 & b_2-c_2 \\ c-a & c_1-a_1 & c_2-a_2 \end{vmatrix} = 0, \text{ deoarece elementele de pe linia 1}$$

sunt: $a-b+n-c+c-a=0$; $a_1-b_1+b_1-c_1+c_1-a_1=0$
și $a_2-b_2+b_2-c_2+c_2-a_2=0$.

c) Probleme propuse spre rezolvare

1. Valoarea determinantului $\begin{vmatrix} 2 & -3 \\ 4 & 5 \end{vmatrix}$ este:

20 21 22 23 24

2. Valoarea determinantului $\begin{vmatrix} 4 & -2 \\ -2 & 6 \end{vmatrix}$ este:

20 21 22 23 24

3. Valoarea determinantului $\begin{vmatrix} 2 & -3 \\ 4 & 5 \end{vmatrix}$ este:

20 21 22 23 24

4. Valoarea determinantului $\begin{vmatrix} 1 - \sqrt{5} & -1 \\ 7 & 1 + \sqrt{5} \end{vmatrix}$ este:

2 3 4 5 6

5. Valoarea determinantului $\begin{vmatrix} 1 - \sqrt{2} & \sqrt{3} - 1 \\ \sqrt{3} + 1 & 1 + \sqrt{2} \end{vmatrix}$ este:

-3 -2 -1 0 1

6. Valoarea determinantului $\begin{vmatrix} 2^3 & 2^4 \\ 2^5 & 2^6 \end{vmatrix}$ este:

0 1 2 4 8

7. Valoarea determinantului $\begin{vmatrix} 3^3 & 3^4 \\ 3^2 & 3^4 \end{vmatrix}$ este:

1 400 1450 1 458 1 500 1 600

8. Valoarea determinantului $\begin{vmatrix} a & a + 1 \\ a + 2 & a + 3 \end{vmatrix}$ este:

-2 -1 a a + 1 a + 2

9. Valoarea determinantului $\begin{vmatrix} a & a + 4 \\ a + 2 & a + 5 \end{vmatrix}$ este:

a - 2 a - 1 a + 1 -a - 8 a + 5

10. Valoarea determinantului $\begin{vmatrix} a & a \\ a-b & a \end{vmatrix}$ este:

$$\mathbf{a \quad ab \quad a+1 \quad a-b \quad a+b}$$

11. Valoarea determinantului $\begin{vmatrix} a & a-b \\ a & a+b \end{vmatrix}$ este:

$$\mathbf{a \quad ab \quad a+b \quad 2ab \quad a-b}$$

12. Valoarea determinantului $\begin{vmatrix} a+b & a-b \\ a-b & a+b \end{vmatrix}$ este:

$$\mathbf{a^2 \quad 4ab \quad a+b \quad 3ab \quad a-b}$$

13. Valoarea determinantului $\begin{vmatrix} 1 & 2 & 3 \\ 1 & 1 & -1 \\ 1 & 2 & 4 \end{vmatrix}$ este:

$$\mathbf{-3 \quad -2 \quad -1 \quad 0 \quad 1}$$

14. Valoarea determinantului $\begin{vmatrix} 1 & 1 & 1 \\ 2 & 2 & -2 \\ 3 & -3 & 3 \end{vmatrix}$ este:

$$\mathbf{-23 \quad -24 \quad -25 \quad 10 \quad 15}$$

15. Valoarea determinantului $\begin{vmatrix} 1 & 1 & 1 \\ 1 & 2 & 3 \\ 1 & -1 & 2 \end{vmatrix}$ este:

$$\mathbf{1 \quad 2 \quad 3 \quad 4 \quad 5}$$

16. Valoarea determinantului $\begin{vmatrix} 1 & 1 & 1 \\ 2 & 2 & 2 \\ 1 & 2 & 3 \end{vmatrix}$ este:

$$\mathbf{0 \quad 1 \quad 2 \quad 3 \quad 4}$$

17. Valoarea determinantului $\begin{vmatrix} 1 & 1 & a \\ 1 & 2 & 1 \\ 1 & 1 & 2 \end{vmatrix}$ este:

$$\mathbf{a \quad a-1 \quad 1-a \quad a-2 \quad 2-a}$$

18. Valoarea determinantului $\begin{vmatrix} a & a & a \\ 1 & 2 & 2 \\ 2 & 2 & 1 \end{vmatrix}$ este:

$a \quad a - 1 \quad -a \quad a - 2 \quad -2a$

19. Valoarea lui $x \in \mathbf{R}$, astfel încât $\begin{vmatrix} x & 1 \\ 6 & 3 \end{vmatrix} = 0$ este:

$1 \quad 2 \quad 3 \quad 4 \quad 5$

20. Valoarea lui $x \in \mathbf{R}$, astfel încât $\begin{vmatrix} x + 1 & 1 \\ 10 & 2 \end{vmatrix} = 0$ este:

$1 \quad 2 \quad 3 \quad 4 \quad 5$

21. Valoarea lui $x \in \mathbf{R}$, astfel încât $\begin{vmatrix} x & 1 & 2 \\ 1 & 2 & 3 \\ 2 & 3 & 4 \end{vmatrix} = 0$ este:

$0 \quad 1 \quad 2 \quad 3 \quad 4$

22. Arătați că pentru orice $x \in \mathbf{R}$ valoarea determinantului

$\begin{vmatrix} x & x + 1 & x + 2 \\ 1 & 1 & 1 \\ 1 & 1 & 2 \end{vmatrix}$ este egală cu:

$-2 \quad -1 \quad 0 \quad 1 \quad 2$

23. Rezolvați ecuația: $\begin{vmatrix} x & 1 & 1 \\ 1 & x & 1 \\ 1 & 1 & x \end{vmatrix} = 0$. Arată că ecuația are 3

soluții a căror sumă este egală cu:

$0 \quad 1 \quad 2 \quad 3 \quad 4$

24. Arătați că pentru orice $x \in \mathbf{R}$ valoarea determinantului

$\begin{vmatrix} x & 2x + 1 & 3x + 2 \\ 1 & 2 & 3 \\ 1 & 1 & 1 \end{vmatrix}$ este egală cu:

$-2 \quad -1 \quad 0 \quad 1 \quad 2$

25. Valoarea lui $x \in \mathbf{R}$, astfel încât $\begin{vmatrix} x & x & x \\ 1 & 2 & 3 \\ 4 & 5 & 7 \end{vmatrix} = 0$ este:

$0 \quad 1 \quad 2 \quad 3 \quad 4$

1.2.2 Aplicațiile determinantilor în geometria plană: ecuația unei drepte determinată de două puncte distincte, aria unui triunghi și coliniaritatea a trei puncte în plan

a) Noțiuni teoretice

1. Fiind date punctele $A(x_1, y_1)$ și $B(x_2, y_2)$, atunci ecuația dreptei AB este dată de
$$\begin{vmatrix} x & y & 1 \\ x_1 & y_1 & 1 \\ x_2 & y_2 & 1 \end{vmatrix}.$$

2. Fiind date punctele $A(x_1, y_1)$, $B(x_2, y_2)$ și $C(x_3, y_3)$ atunci aria triunghiului ABC este dată de
$$\begin{vmatrix} x_1 & y_1 & 1 \\ x_2 & y_2 & 1 \\ x_3 & y_3 & 1 \end{vmatrix}.$$

3. Punctele $A(x_1, y_1)$, $B(x_2, y_2)$ și $C(x_3, y_3)$ sunt coliniare dacă punctul $C(x_3, y_3)$ verifică ecuația dreptei AB , adică:

$$\begin{vmatrix} x_3 & y_3 & 1 \\ x_1 & y_1 & 1 \\ x_2 & y_2 & 1 \end{vmatrix} = 0 \Leftrightarrow \begin{vmatrix} x_1 & y_1 & 1 \\ x_2 & y_2 & 1 \\ x_3 & y_3 & 1 \end{vmatrix} = 0.$$

b) Probleme rezolvate

1. Fiind date punctele $A(1, 2), B(0, 3)$ scrieți ecuația dreptei AB .

Soluție. Ecuația dreptei AB este: $\begin{vmatrix} x & y & 1 \\ 1 & 2 & 1 \\ 0 & 3 & 1 \end{vmatrix} = 0 \Rightarrow$

$$\Rightarrow \begin{vmatrix} x & y & 1 \\ 1-x & 2-y & 0 \\ 0-x & 3-y & 0 \end{vmatrix} = 0 \Rightarrow \begin{vmatrix} 1-x & 2-y \\ -x & 3-y \end{vmatrix} = 0 \Rightarrow$$

$$\Rightarrow (1-x)(3-y) + x(2-y) = 0 \Rightarrow 3 - 3x - y + xy + 2x - xy = 0 \Rightarrow -x - y + 3 = 0 \Rightarrow x + y - 3 = 0.$$

2. Fiind date punctele $A(1, 0), B(3, 1), C(0, 5)$, calculați aria triunghiului ABC .

Soluție. $A_{ABC} = \frac{1}{2} \begin{vmatrix} 1 & 0 & 1 \\ 3 & 1 & 1 \\ 0 & 5 & 1 \end{vmatrix} = \frac{1}{2} \begin{vmatrix} 1 & 0 & 1-1 \\ 3 & 1 & 1-3 \\ 0 & 5 & 1-0 \end{vmatrix} =$

$$= \frac{1}{2} \begin{vmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 3 & 1 & -2 \\ 0 & 5 & 1 \end{vmatrix} = \frac{1}{2} \begin{vmatrix} 1 & -2 \\ 5 & 1 \end{vmatrix} = \frac{1}{2}(1 + 10) = \frac{11}{2}.$$

3. Arătați că punctele $A(3, 4), B(7, 8), C(6, 7)$ sunt coliniare.

Soluție. $\begin{vmatrix} x_1 & y_1 & 1 \\ x_2 & y_2 & 1 \\ x_3 & y_3 & 1 \end{vmatrix} = \begin{vmatrix} 3 & 4 & 1 \\ 7 & 8 & 1 \\ 6 & 7 & 1 \end{vmatrix} = \begin{vmatrix} 3 & 4 & 1 \\ 7-3 & 8-4 & 0 \\ 6-3 & 7-4 & 0 \end{vmatrix} =$

$$= \begin{vmatrix} 3 & 4 & 1 \\ 4 & 4 & 0 \\ 3 & 3 & 0 \end{vmatrix} = 0, \text{ deoarece liniile 2 și 3 sunt identice.}$$

c) Probleme propuse spre rezolvare

1. Ecuația dreptei AB determinată de punctele $A(1, 1), B(0, 2)$ este:

$$x + y + 1 = 0 \quad x + y - 1 = 0 \quad x + y - 2 = 0$$

2. Ecuația dreptei AB determinată de punctele $A(1, 0), B(0, 5)$ este:

$$x + y + 1 = 0 \quad x + y - 1 = 0 \quad 5x + y - 5 = 0$$

3. Ecuația dreptei AB determinată de punctele $A(1, 1), B(2, 3)$ este:

$$x + y + 1 = 0 \quad 2x - y - 1 = 0 \quad x + y - 2 = 0$$

4. Fiind date punctele $A(1, 1), B(4, 1), C(2, 4)$, calculați aria triunghiului ABC și arătați că are valoarea:

$$\frac{3}{2} \quad \frac{5}{2} \quad \frac{7}{2} \quad \frac{9}{2} \quad \frac{11}{2}$$

5. Fiind date punctele $A(0, 0), B(5, 0), C(0, 5)$, calculați aria triunghiului ABC și arătați că are valoarea:

$$\frac{19}{2} \quad \frac{21}{2} \quad \frac{23}{2} \quad \frac{25}{2} \quad \frac{27}{2}$$

6. Fiind date punctele $A(2, 0), B(7, 0), C(0, 3)$, calculați aria triunghiului ABC și arătați că are valoarea:

$$\frac{11}{2} \quad \frac{13}{2} \quad \frac{15}{2} \quad \frac{17}{2} \quad \frac{19}{2}$$

7. Arătați că punctele $A(1, 1), B(8, a), C(15, 9)$ sunt coliniare pentru valoarea lui a egală cu:

$$0 \quad 1 \quad 2 \quad 3 \quad 4 \quad 5$$

8. Arătați că punctele $A(0, -1), B(2, a), C(4, 3)$ sunt coliniare pentru valoarea lui a egală cu:

$$0 \quad 1 \quad 2 \quad 3 \quad 4 \quad 5$$

CUPRINS

	Enunțuri Rezolvări		
1.	Elemente de calcul matriceal și sisteme de ecuații liniare	5	139
	1.1 Matrice	5	139
	1.2 Determinanți	19	142
	1.2.1 Determinantul unei matrice pătratice de ordin cel mult 3, proprietăți	19	142
	1.2.2 Aplicațiile determinanților în geometria plană: ecuația unei drepte determinată de două puncte distincte, aria unui triunghi și coliniaritatea a trei puncte în plan	27	145
	1.3 Sisteme de ecuații liniare	30	146
	1.3.1 Matrice inversabile $M_n(C), n = 2,3$. Ecuații matriceale	30	146
	1.3.2 Sisteme liniare cu cel mult 3 necunoscute. Forma matriceală a unui sistem. Metode de rezolvare a sistemelor liniare: metoda lui Cramer metoda lui Gauss	35	148
	1.4 Teste grilă de autoevaluare	42	150
	Testul 1	42	150
	Testul 2	43	151
	Testul 3	44	152
	Testul 4	45	152
	Testul 5	46	163
2.	Limite de funcții	47	154
	2.1 Noțiuni elementare despre mulțimi de puncte pe dreapta reală: intervale, mărginire, vecinătăți, dreapta încheiată, simbolurile $+\infty$ și $-\infty$	47	154
	2.2 Limita unei funcții într-un punct, limite laterale. Operații cu limite de funcții	54	155
	2.3 Limitele funcțiilor elementare	60	156
	2.4 Asimptotele funcțiilor reale	74	160

2.5	Teste grilă de autoevaluare	78	161
	Testul 1	78	161
	Testul 2	79	162
	Testul 3	80	163
	Testul 4	81	164
	Testul 5	82	165
3.	Funcții continue	83	166
	3.1 Continuitatea unei funcții. Operații cu funcții continue	84	166
	3.2 Proprietăți ale funcțiilor continue	92	169
	3.3 Teste grilă de autoevaluare	95	171
	Testul 1	95	171
	Testul 2	96	171
4.	Funcții derivabile	97	172
	4.1 Tangenta la o curbă. Derivata unei funcții într-un punct, funcții derivabile	97	172
	4.2 Derivatele unor funcții uzuale. Operații cu funcții care admit derivată. Derivarea funcțiilor compuse	104	175
	4.3 Regulile lui l'Hospital	113	176
	4.4 Teste grilă de autoevaluare	118	178
	Testul 1	118	178
	Testul 2	119	179
	Testul 3	120	180
5.	Studiul funcțiilor cu ajutorul derivatelor	121	181
	5.1 Rolul derivatei întâi în studiul funcțiilor	121	181
	5.2 Rolul derivatei a doua în studiul funcțiilor	126	184
	5.3 Reprezentarea grafică a funcțiilor	129	185
	5.4 Teste grilă de autoevaluare	137	186
	Testul 1	137	186